

zólak nem fedik a valóságot. Én végig ott voltam és egy szót sem hallottam erről; csak arról tartott előadást, hogy a nők legyenek erkölcsösök és vallásosak. Határozatlan kijelentem, hogy nem a Felebaráti Szeretet Szövetség meghívására jött a páter Szegedre, elvégre, ha én is vagyok az egyesület elnöke, nem mindig ebben a minőségemben szerepelek. A páter meghívása nem irányult Zadravecz ellen, akit mindenki tud értékelni, de elvégre szabad egy másik papot is meghallgatni.

Banga a kongregáció felülvizsgálására jött le Szegedre, ebből az alkalomból arra kértük, hogy tartson előadást. A kongregációról akartunk valamit hallani, hát a péter volt olyan szíves és arról beszélt.

HIREK

0000

Szeged népéhez.

Kedves Polgártársaim!

A háború további költségeinek fedezésére — úgy, mint Németországban — nálunk is ötödik hadikölcsön kibocsátására volt szükség és a kölcsön aláírási nyilatkozatait a magyar királyi kormány mai napon kibocsátotta.

Az ötödik hadikölcsön természetét és aláírási feltételeit feleslegesnek tartom e helyen ismertetni, mert azt már majdnem mindenki az előbbi hadikölcsönökből ismeri, de erre vonatkozólag készséges felvilágosítást nyújt bármely pénzügyi, vagy hivatalom, ha eziránt valaki felkeresi.

Az eddig jegyzett négy hadikölcsön szép eredménye azt igazolja, hogy Szeged népe példaadó módon kivette részét a háborús köteleességekből és semmi kétségem sincs az iránt, hogy az ötödik hadikölcsön jegyzésének eredménye semmivel sem lesz az előbbieknél mögött.

Mindannyian tudjuk, hogy ellenségeink tulsúlyával szemben csak összetartással védekezhetünk és épen ezért szükség van az államnak minden egyes polgára önzetlen, hazafias munkájára. Hős katonáink életüket

áldozzák a közös célért és itt hagyják gondjainkra apátlan árvákat, vigasztalhatlan özvegyeket, támasz nélkül maradt öreg szülőket. Nekünk, itthonmaradtaknak szent kötelességünk, hogy ne csak a rendes napi munkánkkal legyünk hasznára hazánknak, de javainknak kölcsönadásával is iparkodjunk segíteni a minden oldalról megtámadt országunknak.

A mi felajánlott kölcsönünk mennyire eltörpül a harctéren hősi halált halt katonavéráldozata előtt, mégis hazafias kötelességet és nemes cselekedetet teljesít az, ki megtakarított pénzecskéjét kölcsön adja a kormánynak, hogy a háború sikeres mielőbbi befejezését ezzel is elősegítse.

A kölcsön nyújtásánál nemcsak a dúsgazdagok százezreire, de a szegény ember 50 koronájára is szükség van. És épen ezért mindenkit kérek, hogy ne tartsa vissza a hadikölcsön-jegyzéstől az a gondolat, hogy az ő 50 vagy 100 koronájával már ugy sincs segítve az ország bajain, mert épen ezektől a kistőkétől várjuk a szép eredményt, mivel a nagytőkének — egy pár kivételével — már lejegyezték vagyonuknak azt a részét, amelyet e célra fordíthatnak.

Most, amikor Erdélyt hős katonáink megszabadították a román ellenségtől, most, amikor a kiváló haditeltjesítmények, amelyeket vitéz csapataink hű szövetségeseinkkel egyített végrehajtottak, jogos reményekkel tölthetnek el az iránt, hogy a háború reánk nézve kedvező eredménnyel fog végződni, a háború gyors befejezésére döntő eredményü lehet az ötödik hadikölcsön eredménye, kell tehát, hogy abból mindenki kivegye részét olyan mértékben, amely anyagi erejének megfelel.

Kölcsön minden helybeli banknál és hivatalomnál is jegyezhető, ahol mindenféle felvilágosítás is kapható a jegyzésekre vonatkozólag.

Szeged, 1916. november hó 22-én.

Dr. Cicatricis Lajos főispán.

— József főherceg köszönete. József főherceg a következő levelet intézte dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez: „Szeged szab. kir. város üdvözlő iratát a mai napon

vettem kézhez. Kérem, tolmácsolja legbensőbb, hálás köszönetemet eme figyelméért, a mely mélyen meghatott. Néhány nap múlva lesz két esztendeje annak, hogy Szeged fiai az én parancsnokságom alá kerültek. Két hosszú esztendő, melyet ha valaki átélt, többen nem ment keresztül, mintha ezerszer élte volna békés évek életét végig. Szeged fiait saját fiaimnak vallom, hiszen e két esztendő viharjai, dicsőségteli szenvedései s győzelem-koronázta kinjai, melyekben együtt osztottunk, úgy fűzték össze lelkeinket, hogy elszakítani e köteléket lehetetlen. A san-martinói fa gránát-tépte roncsait elküldtük, Szeged fiai, meg én, Szegedre. Viruló fa volt, midőn a 46-osok először verték ki a gonosz hitszegőt. E fa körül láttam a legdicsőbb vértanuit a hazaszeretnek, ez volt egy álló szztendeig szeretett 46-osaim emberfölötti küzdelmeinek csendes tanuja, velük szenvedtem át az olasz tüzéségnek örült tűzorkánjait. Sok hős 46-os drága vére csordult ki alatta, sok hűséges szív dobbant utoljára alatta, számtalan viharzó, győzelemteli „Éljen” hangzott el körülötte; miglen a fa is elpusztult sebeiben és mint a halál képe meredt a porrá zuzott templom mellől az égnék. Utoljára akkor láttam ott, midőn már csak törzse jelzé, hogy volt itt valaha élet is, nemcsak halál. 46-osaim lehozták a hűséges, hallgató tanut és elküldték haza. Oda vonzott szívem! Velük bucsúztam a fától, mely szent jelvénye lett az Alföld fiainak. Isten-áldotta hősiességüknek. Ha éltet az Isten, *eljövök Szegedre a háború után*, hogy szeretett hős fiaim fáját újból lássam és számtalan hősnek képe ébredjen lelkemből föl, hogy tán láthassam egyikét, vagy másikat azon hősöknek, kiket már e fa alatt láttam dicső, de véres időkben s ott szoríthassam meg kezét úgy, mint azt a Doberdón tettem. Hálás köszönetemet ismételve, üdvözlöm Szeged polgárait, a város tanácsát és 46-osaim hozzátartozóit, kiket a Mindenható legbővebb áldása kíséri mindenkoron! Kelt a harctéren, 1916. november 19-én. — József főherceg, s. k., vezérezredes.

— Zselénszky Róbert kitüntetése. Mint a hivatalos lap közli, a király gróf Zselénszky Róbert belső titkos tanácsosnak, a magyar

Ferenc József megkoronázása.

1807 június 8-án a képviselőház reggel félhatkor ülést tartott s onnan ment át a várba a koronázásra. Magyarország, Erdély, Horvátország, Tótország, Dalmácia, Bosznia, Szerbia, Bulgária, Rumánia, Lodómia és Galicia zászlai jelentették azt a hatalmat, amely a magyar királyt történelmi jogon illeti. Huszonhat külföldi állam képviselte magát azon a nagy napon, amikor a nemzet nevében Mátyás király templomában Simor János esztergomi hercegprímás és gróf Andrássy Gyula tette I. Ferencz Józsefnek — a 61-ik törvényes magyar királynak — majd Erzsébet királynének fejére Szent István koronáját. A koronázás ősi módon ment végbe; de mégis sok tekintetben különbözött a régiektől. Ferenc József volt az első, akit nem kiváltságos osztályoknak, hanem az egész népnek országgyűlése koronázott királlyá; s ő is az egész nép számára adott hitlevelet s tett esküt a demokratikus alkotmányra. Szent esküjét minden Habsburg közül ő *mondotta el először magyarul, az állam nyelvén.*

Először ő kötött frigyot a magyar nép minden osztályával, pedig nemcsak fényes szertartásokban ragaszkodott Magyarország legdicsőbb korának, a középkornak emlékeihez, hanem esküjében is, mellyel — az ellenállásról szóló záradékot kivéve — még az aranybullának, a nemesi alkotmány legfőbb kincsének megtartását is hittal fogadta. De mindennél fontosabb volt, hogy százezrek jelenlétében biztosította Magyarországot és társországi jogait, alkotmányát, függetlenségét és területi épségét, s így szakított azzal a tizenhét esztendő

törekvéssel, mely hazánkat Ausztria tartományává akarta alázni. Méltán mondhatta báró Kemény Zsigmond, hogy: „A mult hibáinak előismerésével, mely emelkedett szívek tulajdona, jobbát nyújtá nemzetünknek, melyet nemzetünk állambölcsésége, fátvált vetve a multakra, bizalommal viszonzott.”

Ezt jelenti az 1867 június 8-i koronázás, nemzetünk történetének egyik legnevezetesebb napja.

A koronázás a Mátyás király Nagyboldogasszony-templomában, az aranysarkantyus vitézek fölavatása a helyőrségi Szent János-templomban történt. Szemképrázató menetben, zászlósuraktól, főpapoktól, a vármegyék bandériumaitól, a nemrég (ápr. 21.) helyreállított magyar testőrségtől stb. kísértetve vonult át a koronázási dombján és tette meg a szokásos kardvágást a világnak mind a négy tájéka felé annak a jelöl, hogy megvédelmezi az országot, akár honnan éri támadás. Az ebédnél az országgyűlés küldöttei és az asztalnokok szolgálták ki a királyt, aki áldomást mondott a hazára. A magyar király ezen a napon a középkor teljes fényében jelent meg. Csupán nyolc képviselőnek távolmaradása tűnt fel. A hét magyar (amennyien a szélsőbaloldaliak voltak) ezen a napon Cinkótán buslakodott, Deák Ferenc pedig „gyöngékedése miatt” nem jelent meg, Beérte azzal a két fényképpel, amit a királytól s a királynétől kapott. A nemzet valóban hármajuknak tulajdonította a mai nap örömét: Deák Ferenc bölcsességének, a királyné békitő szellemének s a király férfias elhatározásának.

Másnap piros pünkösdi napján a külföldi hatalmasságok tisztelegtek a hamvaiból újra-

éledt Magyarország királyánál. Délután a királyi pár megjelent a vigadóbeli diszebédén, ahol leirhatatlan lelkesedéssel fogadták. Az utcákon százezrek éltették a királyt, aki ezen a napon minden politikai s 354 közönséges vétkesnek megkegyelmezett és valamennyi kíváncsornak megengedte a hazatérést. Június 10-én fogadta a király az ország, a vármegyék s a városok küldöttségeit, valamint a szokásos koronázási ajándékokat. „Midőn — aznap írta gróf Andrássyhoz — szerencsés megkoronáztatásunk által helyreállítva látjuk azon egyetértést, mely minden birodalom hatalmának és jólétének alapja, alyai szívünknek nincs foróbb óhajta, mint az, hogy a mult szomorú eseményeinek nemcsak következményei megszűntessenek, de szenvedései is, a mennyire tőlünk függ, enyhítenek.” Azt a százezer aranyat tehát, melyet feleségével együtt az országtól kapott, a volt honvédek árváinak, özvegyeinek, munkára és keresetre képtelen rokkantjainak fölségélyezésére ajándékozta vissza. Pár napja, mikor ezt az elhatározását először tudatta Andrássyval, miniszterelnöke meghatottságának láttára szeliden mosolyogva tette hozzá; „Jó lesz nyomatékul arra a fátvólra, a melyet a multa vettünk, hogy sohasem bolygassa az idők szele.” Abban a pillanatban méltán kérdezhetette a király Andrássytól: „Tudnak-e mások is úgy felejtetni, mint én?”

A koronát a hozzátartozó jelvényekkel együtt a Mátyás-templomból, hol köztiszteltet voltak kitéve, visszavitték a várpalotába és ezzel a koronázási ünnepek végét érték.